

SZKOŁA MUZYCZNA I st. nr 2
CYKL CZTEROLETNI

WYMAGANIA EDUKACYJNE I
KRYTERIA OCENIANIA
SKRZYPCE

Podstawowe kryteria oceniania uczniów:

- prawidłowy aparat gry i postawa ucznia przy instrumencie,
- prawidłowa intonacja,
- umiejętności techniczne i wykonawcze,
- zgodność metro-rytmiczna wykonywanego tekstu utworu,
- jakość wykonawcza i opanowanie pamięciowe.

KLASA 1

Zakres techniczny i repertuarowy

- znajomość budowy instrumentu i umiejętność nazywania jego części,
- adaptacja do instrumentu,
- rozśpiewanie i umuzykalnienie,
- opanowanie prawidłowego chwytu skrzypiec i smyczka,
- prostolinijne prowadzenie smyczka,
- gra pizzicato prawą ręką prostych dźwięków,
- umiejętność gry całym smyczkiem, dolną i górną połową smyczka, legato po 2,4 nuty, portato po 2,4 nuty,
- gra 4 palcami w podstawowym układzie w I pozycji, przy zachowaniu prawidłowej intonacji,
- wartości rytmiczne: ćwierćnuty, półnuty, całe nuty, ósemki, szesnastki
- gra z nut i z pamięci,
- Gamy durowe 1 oktawowo: G-dur, D-dur, A-dur

Sprawdzanie umiejętności:

1) popisy klasowe, koncerty szkolne - 1 utwór dowolny

2) Końcoworoczny koncert 1 klas – 1 utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Prezentuje umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 i więcej nut w różnym tempie. Gra 4 palcami w różnych układach. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. 5. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie 6. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym. 7. Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk 3. Prezentuje umiejętności techniczne : gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 nuty . Gra 4 palcami w podstawowym układzie, w większości zachowuje prawidłową intonację, choć zdarzają się małe niedociągnięcia. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Dobrze odczytuje tekst z nut i bez problemu uczy się na pamięć. 5. Bardzo dobrze opanował materiał nauczania.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry (tj. sztywny kciuk i 5 palec na smyczku, wygięty przegub lewej ręki itp.) 2. Prostolinijnie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie.

	3. Prezentuje poprawne umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 nuty ,ale nie zawsze z płynnymi przejściami. 4. Gra 4 palcami w podstawowym układzie, jednak z małymi intonacyjnymi potknięciami, które stara się poprawiać. Gra pizzicato prawą ręką. 5. Odczytuje tekst z małymi błędami. 6. Opanowuje pamięciowo materiał nauczania z drobnymi pomyłkami
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa palce, podwijanie palców pod gryf.) 2. Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobyciem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku. 3. Umiejętności techniczne są słabo rozwinięte : gra całym smyczkiem, brak artykulacji legato. Gra 3 palcami w podstawowym układzie i w wolnym tempie, często z błędami intonacyjnymi. Gra pizzicato prawą ręką. 4. Ma trudności w czytaniu nut i w opanowaniu pamięciowym utworu. 5. Opanował podstawowy materiał nauczania w wolnym tempie i z licznymi pomyłkami.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa palce, podwijanie palców pod gryf). 2. Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobyciem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku. 3. Cechuje go brak koordynacji obu rąk oraz brak wrażliwości na złą intonację .Gra pizzicato prawą ręką. 4. Ma duże trudności z nauką nut ,umieszczeniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu. 5. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela ,wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy. 6. Zna tylko część wymaganego materiału nauczania.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 1. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój

KLASA 2

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego utrzymania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku,
- różne układy palców w I pozycji, nauka biegu palców lewej ręki, układ ręki w półpozycji, proste wejścia do III i II pozycji,
- proste dwudźwięki z pustą struną i akordy łamane, proste flażolety naturalne,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane, synkopa
- dynamika: *f* ,*p*, *cresc*, *dim*.

- zmiany agogiczne: *rit*, *a tempo*, *accel*, respektowanie oznaczeń tempa w utworach i jego zmian,
- nauka wibracji i samodzielnego strojenia skrzypiec,
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.)
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

1)popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje półroczne :

- Gama i pasaże : C-dur lub D-dur dwuoktawowa (z wejściem do III pozycji). Sposoby: detache całym smyczkiem, podział smyczka, 2,4,8 legato,8 portato na 1 smyczek, podwójne detache.
- etiuda lub utwór,
- utwór lub I cz. Koncertu

3) Egzamin promocyjny:

- Gama E-dur lub F-dur dwuoktawowa z uwzględnieniem pozycji II i III. Sposoby: detache całym smyczkiem, legato po 4,8 ,(lub po 15 legato na 1 smyczek), staccato po 8 (lub po 15), podwójne detache. Pasaże.
- etiuda lub utwór dowolny,
- I lub III cz. Koncertu

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3.Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut i więcej, portato po 8,15 nut ,podwójne detache w szybszym tempie jako przygotowanie do sautille, marteles) 3.Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową z pustymi strunami w utworach. 4.Gra w pozycjach I-III ze zwiększoną biegłością palców i kombinacją rytmów. 5.Bezbłędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy, często wykraczający poza program nauczania danej klasy. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 6. Stosuje prawidłowe ruchy wibracyjne na dłuższych wartościach oraz potrafi samodzielnie nastroić instrument. 7.Gra utwory muzycznie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. 8.Chętnie uczestniczy w koncertach. 9.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA.

BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2. Prostownie prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją. 3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych (legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut, portato po 8,15, podwójne detache w umiarkowanym tempie, marteles). 3. Stosuje proste dwudźwięki lub akordy z pustymi strunami. 4. Potrafi zagrać proste wejścia w pozycjach I- III z różnymi kombinacjami rytmu, 5. Bardzo dobrze odczytuje i zapamiętuje materiał nauczania, choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 6. Potrafi wibrować dłuższe wartości. 7. Prezentuje utwory ciekawie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. 8. Chętnie uczestniczy w koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry (tj. sztywny kciuk lub 5 palec na smyczku, wygięty przegub lewej ręki itp.) 2. Prostownie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie. 3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami : nie gra całym smyczkiem detache, gra górną i dolną połową, legato i portato po 4,8 nut, podwójne detache bez ruchów wyrównawczych. 3. Proste zmiany pozycji I-II- III wykonuje z małymi niedociągnięciami intonacyjnymi lub technicznymi. Nie stosuje wibracji. 4. Odczytuje tekst dobrze z drobnymi pomyłkami. 5. Dobrze opanowuje pamięciowo utwory z drobnymi potknięciami tekstowymi lub technicznymi(tj. brak właściwego tempa i adekwatnej artykulacji). Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6. Niedociągnięcia intonacyjne poprawia w trakcie gry. 7. Uczestniczy w koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, wyprostowane palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa ręka, podwijanie palców lewej ręki pod gryf i ściskanie gryfu). 2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: gra 4 palcami w różnych układach sprawia trudności w utrzymaniu prawidłowej intonacji ,rytmu lub tempa. Mała biegłość palców. Techniki artykulacyjne (podwójne detache, portato) bez ruchów wyrównawczych. Ma trudności z grą po 8 nut na 1 smyczek, gra po 2,4 legato. 3. Zmiany pozycji do III lub II wykonuje z błędami intonacyjnymi i technicznymi. 4. Posiada trudności z opanowaniem materiału dydaktycznego. W grze z pamięci występują liczne pomyłki tekstowe i rytmiczne oraz brak reakcji poprawiania nieczystości intonacyjnych. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 5. Prezentuje grę bez dbałości o jakość brzmienia i wykonania.

	6. Opanowuje w stopniu dostatecznym materiał nauczania z licznymi błędami i wymaga częstej pomocy nauczyciela.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy (opadające skrzypce, zgarbiona sylwetka) i aparatu gry (sztywne, zaciśnięte palce, wygięty kciuk prawej ręki, wygięta lewa palce, podwijanie palców pod gryf). 2. Nie kontroluje prostolinijnego prowadzenia smyczka („koszenie smyczka”) i nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku. 3. Brak koordynacji obu rąk i rozwoju technicznego (gra 4 palcami w różnych układach sprawia trudności w utrzymaniu prawidłowej intonacji, rytmu lub tempa. brak artykulacji legato po 8 w pochodach gamowych, gry detache całym smyczkiem i z podziałem smyczka, podwójnego detache z ruchami wyrównawczymi palców). 4. Słabo czyta nuty, ma problem z ich umiejscowieniem na gryfie. Wykazuje bardzo małą dbałość o czystość intonacji, nie poprawia dźwięków. Prezentuje grę z błędami metrycznymi. 5. Nie opanował prostych zmian pozycji I-II- III. 6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału dydaktycznego i ma dużą trudność z opanowaniem pamięciowym. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 7. Brak systematycznego ćwiczenia i chęci poprawy błędów.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 2. 2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 3

Zakres techniczny i repertuarowy

- doskonalenie umiejętności świadomego kontrolowania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato i staccato na 1 smyczek w gamach 3 oktawowych, sautille w szybszym tempie, ekstensja, tryle i obiegniki) oraz intonacji w zmianach pozycji i jakości wykonawczej w utworach.
- doskonalenie zmian pozycji I-III-V, wejścia do pozycji VII,
- dwudźwięki (seksty, oktawy) i akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim., gra sul tasto, sul ponticello*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.* respektowanie oznaczeń tempa utworu,
- doskonalenie wibracji i samodzielnego strojenia skrzypiec,
- opanowanie pamięciowe większych form: Koncert (I lub III cz.), Wariacje,
- rozwijanie techniki : etiudy biegłościowe.
- współpraca z akompaniamentem

Sprawdzanie umiejętności

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2). Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

- Gama i pasaże : *G-dur, g-moll trzyoktawowa z wejściem do V pozycji (1 półrocze).
Sposoby artykulacyjne: detache, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato, po 4 sautille

1 dwudźwięki „dur” do wyboru (1 półrocze)- do pozycji V lub wyższej,

*A-dur, a-moll trzyoktawowa z wejściem do VII pozycji, (2 półrocze)

Sposoby artykulacyjne: detache, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato, po 4 sautille

2 dwudźwięki „dur” do wyboru - do pozycji V lub wyższej,

- etiuda techniczna

3) Prezentacje półroczne:

-I lub III cz. Koncertu

-utwór dowolny

4) Egzamin promocyjny:

- I lub III cz. Koncertu

- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych 2.Opanował podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, martele, sautille. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych.Potrafi zagrać proste spiccato. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4.Bardzo dobrze posługuje się prostą techniką dwudźwiękową (seksty, oktawy) i akordową. Wykorzystuje je w utworach. 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem często wykraczającym poza program nauczania oraz wykazuje inicjatywę artystyczną. 6.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista. 7.Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych używając swobodną wibrację. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8.Samodzielnie stroi instrument. 9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną 10 Chętnie występuje na koncertach. 11.Jest laureatem konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA.
BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, martele. Sprawnie wykonuje legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, artykulacja sautille sprawia nieznaczne kłopoty. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. 4.Potrafi zagrać z bardzo dobrą intonacją proste dwudźwięki seksty lub oktawy i akordy łamane. 5. Odczytuje nuty a`vista z małymi błędami tekstowymi. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje) choć mogą zdarzyć się małe potknięcia.

	6. W większości zachowuje poprawną intonację, rytm, dynamikę, zmiany agogiczne i artykulacyjne w wykonywanych utworach. Gra z zaangażowaniem, z właściwą wibracją i frazowaniem. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7.Samodzielnie stroi instrument. 8. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 9.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, wygięta lewa ręka ,ściskanie gryfu). 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato i portato po15, portato, martele. Artykulacja sautille. legato i staccato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych sprawiają mu trudności. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-V choć gra sprawia małe trudności. 4. Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia. 5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje) z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności (zaciśnięta ręką, niekontrolowany ,chaotyczny ruch). 7. Ma trudności ze strojeniem instrumentu, potrzebuje pomocy nauczyciela. 8.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom. 2.Wykazuje ograniczone opanowanie techniki smyczkowej : nie gra detache całym smyczkiem, gra legato i staccato po15 nut (nie jest w stanie zagrać przez 3 oktawy), sautille bez ruchów wyrównawczych gra w wolnym tempie. 3. Gra w pozycjach I-III , wejście do V i wyższych pozycji sprawia trudności techniczne i intonacyjne. 4. Proste dwudźwięki i akordy wykonuje z błędami intonacyjnymi. 5.Tekst muzyczny odczytuje z błędami, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje), jednakże w grze występują liczne błędy tekstowe, rytmiczne, intonacyjne i pamięciowe. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje dynamikę ,zmiany rytmiczne i agogiczne w utworach. Używa niewłaściwych ruchów wibracyjnych. 7. Nie potrafi samodzielnie nastroić skrzypiec ,potrzebuje pomocy nauczyciela. 8.Wolno realizuje zadany materiał i wykazuje brak systematycznej pracy. 9.Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.
DOPUSZCZAJĄCY 12-11 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom. 2. Wykazuje małe opanowanie techniki smyczkowej : nie gra detache całym smyczkiem, nie potrafi prostolinijnie prowadzić

	smyczka. Gra sautille bez ruchów wyrównawczych ,legato i staccato po 15 nut w wolnym tempie (nie jest w stanie zagrać przez 3 oktawy). 3. Gra w pozycjach I-III sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi wejść do pozycji V. 4. Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje vibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.
NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 3. 2.Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.

KLASA 4

Zakres techniczny i repertuarowy

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach dotyczących prawidłowego aparatu gry i techniki skrzypcowej,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, sautille, spiccato po 2, ricochet, ekstensja lewej ręki, tryle i obiegniki, proste frazolety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe) w niskich pozycjach, arpeggia w szybszym tempie.
- doskonalenie gry w pozycjach I- VII i wyższej, skoki do wysokich pozycji,
- dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy), akordy łamane (4-dźwiękowe) i grane na raz 3-dźwiękowe,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim. gra sul tasto ,sul ponticello,*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*, respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: znajomość stylistyki epok: baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie rodzajów i tempa vibracji (ramieniowa, kiściowa) oraz samodzielnego strojenia skrzypiec,
- opanowanie pamięciowo większych form: Koncert (I lub III cz.),Wariacje, Sonaty,
- rozwijanie techniki: etudy biegłościowe, dwudźwiękowe,
- sprawne czytanie nut a`vista,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

Sprawdzanie umiejętności

- 1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne

2) Prezentacje techniczne (2 w ciągu roku)

-Gama i pasaże: * B-dur, b-moll trzyoktawowa z wejściem do VII pozycji(1 półrocze).

Sposoby artykulacyjne: detache całym smyczkiem, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato przez 3 oktawy ,po 4 lub 2 sautille w szybkim tempie, po 2 lub 1 spiccato w szybszym tempie, dwudźwięki „dur”: tercje, seksty, oktawy – do pozycji V lub wyższej.

* Gama do wyboru nauczyciela -trzyoktawowa (2 półrocze). Sposoby artykulacyjne: detache całym smyczkiem, po 3,6 legato, na 2 smyczki legato i staccato przez 3 oktawy ,po 4 lub 2 sautille w szybkim tempie, po 2 lub 1 spiccato w szybszym tempie, dwudźwięki „dur”: tercje, seksty, oktawy- do pozycji V lub wyższej.

- etiuda techniczna lub dwudźwiękowa.

3) Prezentacje półroczne:

- 2 części Sonaty

-utwór dowolny

4) Egzamin końcowy:

- I lub III cz. Koncertu

- utwór dowolny

OCENA	WYMAGANIA
CELUJĄCY 25 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, martele. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 1 nucie i sautille po 2 lub po 4 w szybkim tempie. Prawidłowo wykonuje ricochet i arpeggio. 3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Bardzo dobrze posługuje się techniką dwudźwiękową (seksty ,tercje oktawy w artykulacji detache i legato) oraz akordową (3 i 4 dźwiękową).Wykorzystuje je w utworach. Precyzyjnie wykonuje proste flażolety kwartowe i kwintowe. Gra proste pizzicato prawą i lewą ręką. 5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem, często wykraczającym poza program nauczania oraz wykazuje inicjatywę artystyczną. 6.Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista. 7.Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo je stosuje i różnicuje. 9. Samodzielnie stroi instrument. 10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną. 11. Chętnie występuje na koncertach 12.Jest laureatem konkursów organizowanych i współorganizowanych przez CEA.

BARDZO DOBRY 24-21 pkt.	1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. 2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra spiccato po 2 lub 3 nuty oraz sautille po 4 w szybszym tempie. Prawidłowo wykonuje ricochet i arpeggio. 3.Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach I-VIII i wyższych z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach. 4.Sprawnie posługuje się techniką dwudźwiękową (tercje, seksty, oktawy) i akordową (choć zdarzają się małe niedociągnięcia) i wykorzystuje ją w utworach. Prawidłowo intonacyjnie wykonuje proste flażolety kwartowe i kwintowe. Gra proste pizzicato prawą i lewą ręką. 5.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy (koncert, wariacje, sonata),choć mogą zdarzyć się małe niedociągnięcia. 6.Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. 7.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać. 8.Samodzielnie stroi instrument. 9.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną 10.Chętnie występuje na koncertach.
DOBRY 20-16 pkt.	1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom (zaciśnięte lub sztywne palce prawej ręki, wygięta lewa ręka ,ściskanie gryfu). 2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, martele. Artykulację sautille po 4, spiccato po 2, legato i staccato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych wykonuje w umiarkowanym tempie .Stara się poprawnie wykonać ricochet, arpeggio i proste pizzicato prawą i lewą ręką choć sprawia to trudność. 3. Zna różne układy palców w pozycjach I-VIII ,skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. 4.Dwudźwięki (tercje, seksty, oktawy)wykonuje poprawnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia intonacyjnie. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach. 5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy (koncert, wariacje, sonaty) z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności. 6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany, chaotyczny ruch). 7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Zna pojęcie stylu muzycznego. 9.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.
DOSTATECZNY 15-13 pkt.	1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy.

	2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : gra detache całym smyczkiem, legato, portato, martele. Artykulację sautille, spiccato po 2, legato i staccato na 1 smyczek w gamach 3-oktawowych, arpeggio wykonuje w wolnym tempie(bez biegłości palców i ruchów wyrównawczych palców). Nie potrafi zagrać w wolnym tempie oraz wykonać ricochetu. Gra pizzicato prawą ręką, ale gra pizzicato lewą ręką sprawia duże trudności. 3. Gra w pozycjach I-VII , wyższe pozycje sprawiają duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji. 4. Ma problem z prawidłową intonacją dwudźwięków(tercje, seksty, oktawy) i akordów (3,4 -dźwiękowych). 5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy (koncert, wariacje, sonata), ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela. 6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją(chaotyczny, niekontrolowany ruch). 7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela). 8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów. 9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny. 10. Zna pojęcie stylu w muzyce ,ale nie potrafi go artystycznie wykonać. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.
	1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy. 2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej : wykonuje detache całym smyczkiem(bez prostoliniowego prowadzenia), proste legato, portato. Artykulację sautille wykonuje w wolnym tempie bez ruchów wyrównawczych, nie posiada podstawowej biegłości palców (nie jest w stanie zagrać legato i staccato na 1 smyczek przez 3 oktawy), nie potrafi zagrać spiccato z ruchami wyrównawczymi , i wykonać prostego ricochetu i arpeggio. Ma trudności z prostym pizzicato prawą i lewą ręką. 3. Gra w pozycjach I-V z wieloma błędami intonacyjnymi i technicznymi. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych. 4. Nie potrafi zagrać czysto dwudźwięków (tercje, seksty, oktawy) i akordów. 5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form (koncert, wariacje, sonata). Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem. 6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji. 7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów. 8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego. 9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce. 10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu. 11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.

NIEDOSTATECZNY 10-0 pkt.	1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 4. 2.Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.
-----------------------------	--